

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce: Bc. Eliška Linhartová

Název práce: Montessori metody vzdělávání a jejich aplikace při výuce přírodovědných předmětů

Oponent: Mgr. et Mgr. Anna Pospíšilová, Ph.D.

Představení práce

Autorka v úvodu své práce uvádí, že jejím cílem je *"provést analýzu toho, jaký význam v Montessori pedagogice hraje příroda a pomůcky"* (str. 8) *„vytvořit a ověřit pomůcku pro výuku přírodovědných předmětů inspirovanou pedagogikou Marie Montessori“* (str. 9) *„ověřit pomůcku v praxi“* *„Cílem bude zjistit, jak se jim práce s pomůckou líbila a zda mají pocit, že by jim práce s ní mohla pomoci lépe si pamatovat probírané učivo či nikoli... co by na pomůcce navrhovali lepší. Součástí výzkumu bude i názor vyučujících pedagogů na mou pomůcku, ukázkovou aktivitu a vedení hodiny“* (str. 9). V úvodu a závěru práce autorka hovoří o teoretické a praktické části práce, ale text není explicitně do takových dvou částí členěn.

V kapitolách 3. – 9. autorka píše o pedagogice Marie Montessori. Představuje ji poměrně nesourodě a není zjevné, které části jsou autorské, které jsou citací a které parafrází. Text nevychází z jednotné citační normy. Text se opírá o deset knih (tři od M. Montessori). Text nezasazuje přístup M. Montessori do širšího vzdělávacího kontextu. Text spíše útržkovitě hovoří o vybraných tématech (Příroda ve výchově, Smysly a smyslový materiál, Pomůcky a jejich význam ve vzdělávání, Práce s tichem, Přípravné prostředí, Projektová práce, Vzdělávání na 2.stupni a střední škole) bez zjevného vztahu k cíli práce a návaznosti jednotlivých kapitol. Jako nejsilnější vnímám podkapitulu práce s chybou (str. 19-21), která pracuje se čtyřmi zdroji a vysvětluje smysl sebekontroly žáka ve smyslu poznání vlastních chyb.

V kapitole 10. autorka představuje návrh pomůcky stromového pexesa. V textu se prolíná mnoho možností práce s pexesem, které jsou často srozumitelné pouze díky vloženým fotografiím. V 7. podkapitole autorka představuje modelovou hodinu realizovanou dvakrát ve dvou různých třídách a zpětnou vazbu o 4 otázkách žákům a učitelům. Autorka uvádí *„Cílem modelové hodiny bylo ověření funkčnosti pomůcky Stromového pexesa inspirované Marií Montessori v praxi. Cílem bylo zjistit, jak se studentům práce s pomůckou líbila a zda mají pocit, že by jim taková pomůcka mohla pomoci lépe si pamatovat probírané téma či nikoliv.“* (str. 70) Celkem autorka získala asi 28 odpovědí od žáků a 2 od učitelů. Není zjevné, jak bylo ke zpětné vazbě přistupováno – zda byli respondenti dotazováni či byl sběr dat pomocí dotazníku: *Z informace „Dvě z nich byly rozepisovací a v dalších dvou mohli studenti zvolit ano, spíše ano, spíše ne, nevím.“* (str. 72) Můžeme usuzovat na dotazník. Oproti tomu z informace *„Studentům jsem položila 4 otázky.“* (tamtéž) Spíše na rozhovor. V textu není uvedena metodologie ani informace o výběru respondentů. V textu jsou přepsány odpovědi respondentů a graficky kvantifikovaně vyhodnoceny dvě ze čtyř (otázky 2. a 3.). V kapitole závěr autorka uvádí, co z vyplývá z hodnocení hodiny studenty (str. 84): uvádí odpovědi na

otázky 2. a 3. s procentuelními odpověďmi a uzavírá je „Z tohoto poznatku vyplývá, že podobné výukové metody mohly studentům usnadnit pamatování probrané látky např. k maturitě či učňovským zkouškám.“ (tamtéž) Nejsem si jista, zda autorka reflektovala v průběhu modelových hodin cíl „ověření funkčnosti pomůcky Stromového pexesa inspirované Marií Montessori v praxi.“ A zda došla k závěru vzhledem k tomuto cíli.

Postřehy oponenta

Mrzí mě, že autorka v Úvodu uvedla mnoho cílů a některým se dále nevěnovala. Ocenila bych, kdyby autorka do textu vložila kapitoly cíl práce, cíl výzkumu, metodologie, výsledky výzkumu a diskuse. Pomohlo by to k lepší orientaci v cíli, smyslu textu a dosažených výsledcích. Nejsem si jista cíli práce a jejich dosažení.

Mrzí mě, že autorka v mnoha kapitolách (např. kap. 9 Vzdělávání na 2. stupni a střední škole) nevyužila potenciál, který název kapitoly vzhledem k cílům práce nesl.

Co se týče formálního zpracování, vyskytují se v práci překlepy, v některých případech nejsou věty srozumitelné. V textu není zjevné, které části jsou autorské, které jsou citací a které parafrází. Autorka nepoužívá zavedenou citační normu. Text vychází z menšího množství odborné literatury, úzce zaměřené k tématu, než je u diplomových prací zvykem. Internetové zdroje nejsou uvedeny v seznamu zdrojů dle citační normy. Text je graficky ne vždy srozumitelně upraven – např. názvy kapitol v závěru stránek. V textu 10. kapitoly jsou vloženy obrázky a grafy, které jsou nazývány přílohami (celkem 25), jejich seznam je v závěru celé práce, což působí nesrozumitelně. Označování příloh během čtení textu není srozumitelné, ocenila bych spíše označit jako obrázky.

Návrh otázek k obhajobě

Jak autorka definuje cíl výzkumu ve své diplomové práci?

Domnívá se, že byl cíl naplněn?

Co vnímá jako výzkumné otázky?

Jaký vztah má práce s tichem k navržené didaktické pomůcce?

Zná autorka podobné výukové pomůcky, které jsou dostupné na trhu? – Jak obohacuje její vlastní návrh žáky oproti dostupným materiálům? (Pexetrio, Expedice les, Tripexeso - naše stromy apod.)

Závěr

Práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: dobře/neprospěl vzhledem k průběhu obhajoby

Podpis oponenta:

Datum vypracování posudku: 31. 5. 2022